

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Harmonisatiemaatregelen maatwerkbedrijven

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen**
- **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Op 12 juli 2013 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling. Dit decreet trad in werking op 1 januari 2019 en organiseert werk en ondersteuning op maat van personen met een arbeidsbeperking bij maatwerkbedrijven (in casu de voormalige beschutte en sociale werkplaatsen).

In de federale regelgeving bestond tot voor kort geen uniform kader voor de maatwerkbedrijven. Er werd een aparte regeling gehanteerd op het vlak van het sociale zekerheidsrecht op basis van de (oude) uitgevaardigde erkenningen als beschutte werkplaats of als sociale werkplaats. Op 1 januari 2023 trad het federale wetgevingsinitiatief in werking dat de regeling inzake sociale zekerheidsbijdragen voor alle maatwerkbedrijven en alle personen met (erkende) arbeidsbeperking tewerkgesteld in een maatwerkbedrijf uniformiseert.

Met dit voorstel van maatregelen voorzien we binnen de Vlaamse regelgeving het verder wegwerken van inhoudelijke en regelgevende verschillen tussen maatwerkbedrijven om zo tot een volledig gelijke behandeling (harmonisering) van de maatwerkbedrijven te komen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en sociale economie

Beleidsveld: Sociale economie

Op 12 juli 2013 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling. Het decreet trad in werking op 1 januari 2019 en biedt werk en ondersteuning op maat aan voor personen met een arbeidsbeperking. Dit zijn personen die omwille van persoonsgebonden factoren moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt, zoals personen met een arbeidshandicap of

personen met een psychosociale arbeidsbeperking. Met deze hervorming vereenvoudigde de subsidievoorwaarden en de ondersteunende maatregelen voor ondernemingen in de sociale economie (in casu de beschutte en sociale werkplaatsen) en stemde ze beter op elkaar af. Zo werden de beschutte en sociale werkplaatsen verenigd onder de noemer van maatwerkbedrijven en werd een eenduidig subsidiekader gecreëerd, ongeacht het type van organisatie waarbinnen men wordt tewerkgesteld.

Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 stipuleert “ *[dat] we in overleg met de federale overheid inzetten op de uitrol van het nieuwe kader ‘maatwerk’ door een harmonisering van de statuten (RSZ-categorieën) van de voormalige beschutte en sociale werkplaatsen. Hierdoor komt er een transparante, correcte en gelijke behandeling van alle sociale economiebedrijven.*”

In de federale regelgeving bestond er tot eind 2021 geen uniform kader voor de maatwerkbedrijven. Er werd een aparte regeling gehanteerd op het vlak het sociale zekerheidsrecht op basis van de (oude) erkenningen als beschutte werkplaats of sociale werkplaats. Op 1 januari 2022 trad het federale wetgevingsinitiatief in werking dat de regeling inzake sociale zekerheidsbijdragen voor alle maatwerkbedrijven uniformiseert op niveau van de organisatie (Programmawet (1) van 27 december 2021, artikelen 121 t/m 123). Gevolg gevend aan dit federale initiatief werden om een gelijk speelveld tussen de sociale en beschutte werkplaatsen te waarborgen bij besluit van de Vlaamse regering van 6 mei 2022 een aantal wijzigingen doorgevoerd binnen de Vlaamse regelgeving.(fase 1 van de harmonisatie).

Begin maart 2023 werd op voordracht van de federale minister van Werk en van de federale minister van Sociale Zaken een federaal ontwerp van wijzigingsbesluit definitief goedgekeurd tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1889 tot uitvoering van artikel 38, §3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers. Met dit besluit wordt de tweede fase van de harmonisering op federaal niveau gerealiseerd met ingang van 1 januari 2023 en komt er in de federale regelgeving ook een uniform kader voor alle doelgroepwerknemers tewerkgesteld binnen de maatwerkbedrijven inzake het sociale zekerheidsrecht.

Met voorliggend voorstel van wijzigingsbesluit geven we, in antwoord op de federale wijziging, verder gevolg aan wat er in het Vlaamse Regeerakkoord staat en zetten we op Vlaams niveau de verdere nodige stappen met het oog op een gelijk speelveld tussen alle maatwerkbedrijven.

Het bijgaande besluit werd principieel goedgekeurd op de Vlaamse regering van 31 maart 2023 (VR 2023 3103 DOC.0367/1 nota, en VR 2023 3103 DOC.0367/2 besluit) met het oog op het advies van de SERV en de Raad van State. De adviezen worden hierna besproken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevings- en taaladvies nr. 2023/67 van 15 maart 2023.

Het advies van de Inspectie van Financiën was positief en werd gegeven op 21 maart 2023.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd verleend op 27 maart 2023.

Het bijgaande besluit werd principieel goedgekeurd op de Vlaamse regering van 31 maart 2023 (VR 2023 3103 DOC.0367/1 nota, en VR 2023 3103 DOC.0367/2 besluit).

2. BESPREKING VAN DE ADVIEZEN

A. Advies SERV (2 mei 2023)

In het advies van 2 mei 2023 geeft de SERV een positief advies bij het ontwerp van besluit. De sociale partners zijn voorstander van het verder harmoniseren van de inhoudelijke en regelgevende verschillen tussen de maatwerkbedrijven, waar ze zelf achter gevraagd hebben. Dit ontwerp van besluit kadert in dit verhaal.

In het advies vragen de sociale partners nagelvaste en transparante waarborgen dat de middelen die hierdoor vrijkomen volledig opnieuw in de sector van de maatwerkbedrijven worden geïnvesteerd. Ze vragen dat de Vlaamse regering een tripartite akkoord sluit met de betrokken sectorale sociale partners voor de herinvestering van de middelen.

Op 26 mei 2023 is de Vlaamse Regering akkoord gegaan met het tripartite akkoord dat de Vlaamse minister bevoegd voor sociale economie zal afsluiten met de sociale partners, om de vrijgekomen middelen voor bijkomende tewerkstelling en het verder harmoniseren van de loon- en arbeidsvoorwaarden (CAO's) verder te concretiseren en budgettair concreet uit te werken. Het akkoord werd getekend op 1 juni 2023.

B. Advies Raad van State (2 juni 2023)

In het advies nr 73.571/1 van 2 juni 2023 formuleert de Raad Van State een opmerking inzake de rechtsgrond en de retroactieve inwerkingtreding van het ontwerpbesluit.

Wat de rechtsgrond betreft wordt het standpunt van de Raad van State bijgetreden, in casu fungeert de programmawet van 30 december 1988, artikel 97, §3 als dienstige rechtsgrond voor het ontwerpbesluit. Wat betreft de retroactieve inwerkingtreding benadrukt de Raad van State in beginsel de legitieme doelstelling van de ontwerpregelgeving, doch ontbreekt een wettelijke grondslag voor de terugwerkende kracht.

De ontwerpregelgeving maakt evenwel het voorwerp uit van ruimere geheel aan maatregelen die tot doel hebben om de gelijkschakeling tussen de maatwerkbedrijven te bestendigen (VR 2023 3103 DOC.0367/1 nota, en VR 2023 3103 DOC.0367/2 besluit). Deze ambitie tot gelijkschakeling wordt alom gedragen door zowel overheid als sector, en maakt(e) deel uit van structureel overleg waarbij ook de opzet van voorliggende ontwerpregelgeving al geruime tijd aan betrokken partijen is gecommuniceerd. Daarom meen ik dat de ontwerpregelgeving retroactief doorgang kan vinden.

C. Conclusie

De adviezen geven geen aanleiding tot wijzigingen van de corpus tekst van het ontwerpbesluit.

3. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de sociale economie, te gelasten voornoemde ontwerp van

besluit in extenso te publiceren in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Jo BROUNS